A. 1836. N°. 8.

ARNHEMSCHE COURANT.



Zaturdag den 16 Januarij.

FRANKFORT, den 12den Januarij.

In een berigt, uit Pruissen gedagteekend, leest men het volgende: «Niemand kan loochenen, dat er ten geenen tijde inniger vriendschappelijker betrekkingen tusschen Rusland en de aan hetzelve grenzende westelijke staten bestond, dan sedert eenige jaren, terwijl er aan den anderen kant meer of min afkeerigheid van Rusland en de aan hetzelve grenzende landen bij het Fransche en Engelsche kabinet heerscht: iets dat tot het zoogenaamde viervoudige verbond, alsmede tot het dikwijls aangehaalde noordelijk verbond heeft medegewerkt. Wijders voegde het Rusland, aan alle groote Europische geschillen deel te nemen; want het was voor het aangenomen stelsel solidair verbonden, zoo goed als de overige daarbij belanghebbende mogendheden. Reeds hierdoor mag genoegzaam bewezen geacht worden, dat het Russische kabinet niet bezield kan zijn met die veroveringszucht, welke men hetzelve zoo gereedelijk ten laste poogt te leggen, en het zich veeleer daarop toelegt om *met* Europa dan om *tegen* hetzelve te handelen. Men zegt, dat Rusland gevaarlijk wordt, als het met Oostenrijk en Pruissen een verbond gesloten heeft, of wanneer dezen het laten begaan. Rusland heeft werkelijk met *beide* die mogendheden eene krachtiger alliantie gesloten, dan de woorden van het beste verdrag maar bepalen kunnen; het heeft de gevoelens, de gezindheden en de staatkundige neigingen van Pruissen en Oostenrijk voor zich, en zou, wanneer het zich geroepen of in zijn belang achtte, om de grenzen van het Russische rijk nog verder uit te zetten, ten einde aan kracht te gewinnen, in die overeenstemming van gezindheid wel het zekere onderpand vinden, dat men het zou laten begaan, gelijk men reeds gezien heeft, dat, toen er Russische troepen ter bescherming van den Sultan voor Konstantinopel gelegerd waren, zij, ondanks de protesten van Engeland en Frankrijk, rustig en zonder tegenstand van het Oostenrijksche of Pruissische hof in hunne stellingen bleven, terwijl de Keizer, zoo niet met goedkeuring, welke niemand te geven had, dan toch misschien niet zonder welgevallen van die beide mogendheden, een verdrag met de Porte aanging, dat steeds door de beide zeemogendheden bestreden wordt. Het vertrouwen, dat in Rusland gesteld werd, en waaraan het volkomen beantwoord heeft, kon de hoven van Weenen en Berlijn nopen om zoo te handelen; doch wanneer nu te Petersburg zulke groote veroveringsplannen waren gekoesterd geworden, als er beweerd wordt, dan had men gewis de goede gelegenheid kunnen waarnemen om ze te vervullen, en ook ligt een voorwendsel kunnen vinden, om de inbezitneming van eenig vast punt van den Bosporus goed te maken. Want de Russische troepen hadden eenmaal vasten voet gevat, en niemand zou hen ernstig tegengegaan hebben, gelijk niemand het waagde voor de Porte tusschen beiden te komen, toen *Diebitsch* Konstantinopel bedreigde. Dienvolgens zou juist het staatkundige stelsel, hetwelk door Europa gehuldigd wordt, den invloed en de magt van Rusland vergrooten, ja hetzelve toelaten, naar ééne rigting zijne ganasche kracht te ontwikkelen, om een vast bolwerk, eenen zekeren post in te nemen, van waar het zich verdedigen, of aanvallender wijze te werk gaan, en misschien gevoeliger het uiterste Westen van Europa aantasten kan, dan aan hetzelve anders mogelijk zou zijn, bijaldien hetzelve plannen koesterde om langzamerhand tot de wereld-heerschappij te geraken, omdat er zich niet ligt eene gunstiger gelegenheid zal aanbieden, om zonder groote inspanning den grondslag daartoe te kunnen leggen. Terwijl het alsdan naar welgevallen den Bosporus zou kunnen sluiten of openen, zou het uitgebreide Russische rijk, wegens zijne geographische ligging, onaantastbaar en volkomen in staat zijn om tot veroveringen over te gaan. Het is derhalve ongegrond, dat, zoo als thans de betrekkingen tusschen de regeringen en tusschen de volken gesteld zijn, het der Russische natie zou belet zijn om op veroveringen uit te gaan; maar het is ook ongegrond te beweren, dat zij plan daartoe heeft, en, uit vrees van bij Pruissen of Oostenrijk aanstoot te geven (de eenigste mogendheden, welke het in den tegenwoordigen staat van zaken te ontzien heeft) tot een bedekt spel zijne toevlugt neemt. Neen, nooit ging het Petersburgsche kabinet, dat volkomen in den geest van de Russische natie handelt, meer open en welgemeend te werk, dan in den tegenwoordigen hoogstgewigtigen tijd; nooit heeft het opregter gehandeld, nooit krachtiger de overtuiging trachten te geven, dat het sterk en magtig is, en, zonder valsche vertooning te maken, alleen de plaats inneemt, welke aan hetzelve met zoo veel gewigt aangewezen is."

— Uit Krakau wordt gemeld, dat aldaar onlusten zijn voorgevallen, welke de tusschenkomst van de gewapende magt hebben noodzakelijk gemaakt. Op het naamfeest van Keizer *Nikolaas* schijnen zich een aantal kwalijkgezinden op straat verzameld, en verguizingen tegen de Russische regering veroorloofd te hebben. De meesten daarvan zijn, zegt men, beschonken geweest en hebben in dezen toestand allerlei buitensporigheden gepleegd. De overheden hebben tusschen beiden moeten komen; het is haar gelukt, de orde spoedig te herstellen en verscheiden rustverstoorders in hechtenis te nemen. — Verder berigt men van daar het volgende: «In Polen, en inzonderheid te Warschau, is alles rustig, en de naamdag des Keizers is aldaar met vele plegtigheid gevierd. Het schijnt, dat de aanspraak des monarchs aan de municipaliteit van Warschau medegewerkt heeft, om de bevolking van Warschau omtrent haren toestand en belangen in te lichten, want sedert dien tijd is niet, gelijk buitenslands vermoed wordt, grooteren haat tegen Rusland zigtbaar geworden, maar eene minzamer bejegening van alle Russische ambtenaren heeft voor de, vroeger aan den dag gelegde afkeerigheid plaats gemaakt.

— Berigten uit Konstantinopel, van den 16den December, behelzen het volgende: «Sedert eenigen tijd brengt het Engelsche gezantschap, waarschijnlijk ten gevolge der bezwaren van de in Syrien zich bevindende Engelschen, bij de Porte klagten in over het bewind van *Mehemed-Ali*, zoodat de Porte genoodzaakt zou kunnen zijn, om van *Mehemed-Ali* eene verandering in deze te vorderen. — De hervormingen van den Sultan houden gelijken tred met de voortdurende krijgstoerustingen. Onlangs is weder de oprigting van verscheidene scholen bepaald.»

— Men vindt tegenwoordig in onderscheidene streken van Duitschland en ook in Denemarken een aantal lieden, die zich van de bestaande kerkgenootschappen afscheiden en zekere begrippen aankleven, waarvan niet zelden personen uit den geringeren stand de eerste of hoofdverkondigers zijn.

'sGRAVENHAGE, den 14den Januarij.

Naar men verneemt, is bij den boekhandelaar *van Weelden*, te 's Gravenhage, de inteekening opengesteld op de uitgave van een werk, eene verzameling inhoudende van de handelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal over de voordragt van wet *tot bevordering der belangen van den Landbouw*. Wij twijfelen niet of de uitgave van een dergelijk werk zal aan onze landgenooten, die eene zoo groote belangstelling in al hetgeen dit onderwerp betreft, betoond hebben, welgevallig wezen, te meer omdat de thans uitgevaardigde wet van eenen blijvenden aard schijnt te zullen zijn. Ook voor de geschiedenis van ons Vaderland is de verschijning van dit werk niet onbelangrijk, doordien hetzelve een geregeld verslag van de beraadslagingen der hooge staatsvergadering over dit gewigtig onderwerp zal inhouden. Wij wenschen den uitgever, dat, door genoegzamen bijval, hij in staat worde gesteld zijne voorgenomen onderneming ten uitvoer te leggen.

— Door de Algemeene Sijnode der Nederlandsche Hervormde kerk, zijn, den 8sten Julij des vorigen jaars, met intrekking van alle vroegere verordeningen, die op dit stuk van haar zijn uitgegaan, de volgende bepalingen vastgesteld, omtrent het prediken van studenten:

Art. 1. Een student, die een voorstel voor de christelijke gemeente verlangt te doen, zal moeten bewijzen, dat hij den graad van kandidaat in de godgeleerdheid heeft verkregen, en reeds éénmaal, onder voorzitting van een der Hoogleeraren in de godgeleerdheid, heeft gepredikt.

Art. 2. Dezelve zal moeten overleggen een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door de godgeleerde Faculteit der hooge school, waar hij studeert, of door eenen der Professoren van die Faculteit; zulk een getuigschrift zal niet langer dan één jaar na deszelfs dagteekening geldig zijn.

Art. 3. Het zal eenen student vrijstaan, ook op den dag des Heeren, of eenen christelijken feestdag, een voorstel voor de gemeente te doen, doch zal daartoe steeds de tijd, voor de gewone *namiddag* Godsdienstoefening bestemd, afgezonderd blijven, en zal aan geen student in eenige gemeente daartoe gelegenheid worden verleend, ten zij aldaar de gewone voormiddag-Godsdienst op denzelfden dag door eenen predikant zal zijn vervuld.

Art. 4. Niet meer dan *zesmaal* in één jaar zal in eenige gemeente door eenen of anderen student een voorstel mogen worden gedaan.

Art. 5. Geen voorstel zal door eenen student immer mogen worden gedaan op eene *vakante* plaats.

Art. 6. Het voorstel van eenen student zal altijd moeten worden gedaan in tegenwoordigheid van eenen predikant.

Art. 7. De predikant, daarbij tegenwoordig, zal altijd dat gedeelte der Godsdienstoefening moeten verrigten, hetwelk bestaat in het uitspreken van den *zegen*.

Art. 8. Niemand dan een predikant zal de gewone kerkelijke formulieren, zoo voor de *Bediening des H. Doops*, als ter *Bevestiging van het Huwelijk* mogen voorlezen.

Art. 9. Alle predikanten en kerkeraads-leden zijn gehouden zich naar deze verordeningen stiptelijk te gedragen, en zullen zij, die bevonden worden daarentegen gehandeld te hebben, deswege aan het kerkelijk bestuur verantwoordelijk zijn.

Art. 10. Een student, bevonden wordende de eene of andere der bovenstaande bepalingen te hebben overtreden, zal verklaard worden onbevoegd te zijn tot het doen van eenig kerkelijk voorstel, tot den tijd toe, dat hij als *Kandidaat tot de H. dienst* zal zijn geëxamineerd en toegelaten. Bij herhaalde overtreding zal, behoudens de verklaring zijner onbevoegdheid om ergens een kerkelijk voorstel te doen, zijne aangifte bij het Provinciaal kerkbestuur om geëxamineerd te worden, een *half jaar* worden afgewezen.

Art. 11. De klassikale en provinciale kerkbesturen zijn gelast, op de nakoming van deze bepalingen en verordeningen naauwkeurig te letten en voor de uitvoering daarvan zorg te dragen.

ARNHEM, den 15den Januarij.

Gisteren namiddag is het ijs in den Rijn boven en beneden deze stad losgegaan en weggedreven. Wij hebben thans eene opene rivier, zonder drijfijs.

De ijsdam in de Waal te Varik is gisteren namiddag zeer gelukkig opgeruimd.

Volgens berigten uit Keulen, van eergisteren, had men aldaar toen een zware ijsgang. Het water was er van den 12den op den 13den dader 8 voet 9 duim gewassen.

AMSTERDAM, den 14den Januarij.

Beurs van den 13den Januarij.

De hoofdaandacht onzer speculanten blijft op Spaansche effecten gevestigd; de berigten van de wederzijdsche legers zijn onbeduidend; er schijnt van beide kanten niets beslissends te geschieden; nu wenden zich alle blikken op Madrid om te vernemen, welke maatregelen de heer *Mendizabal* aanwenden zal, om de Spaansche schatkist te stijven; de stipste geheimhouding, welke daarbij in acht genomen wordt, boezemt het handelende publiek eenigermate vrees in, en Ardoins zijn in hunne vooruitgaande beweging gestuit, zonder evenwel daarvoor eene bepaalde oorzaak aan te geven, alleen gebrek aan kooplust, uit hoofde van den weifelenden toestand van 's lands geldmiddelen.

Fluctuatien der prijzen:

Spanje. Ardoins groote stukken $50\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; dito kleine 51, $50\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$ gebleven, bij eenigen doch niet aanmerkelijken omzet; in uitgestelde ging weinig om; kleine partijtjes werden à 19 en $19\frac{1}{16}$ verhandeld; Passive bleef op zijn standpunt, $16\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$, en Deferred $25\frac{3}{4}$; doch in beide is niet veel omgezet, en mag alleen de omzet in Ardoins eenigzins levendig genoemd worden.

Holland. Er heerste weinig kooplust voor onze binnenlandsche effecten; kleine posten $2\frac{1}{2}$ pCt. en 5 pCt. werden tot iets verlaagde prijzen afgegeven; eerstgenoemde sloten à $55\frac{13}{16}$ en laatstgenoemde à $102\frac{15}{16}$. In kansbiljetten is bijna niets omgezet, $24\frac{13}{16}$ à $\frac{7}{8}$ bleef de koers derzelve; beide syndicaat insgelijks iets flaauwer, $4\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{7}{8}$; en $3\frac{1}{2}$ pCt. $70\frac{3}{4}$; aandeelen handelmaatschappij goed prijshoudend; $123\frac{7}{8}$ à $\frac{3}{4}$ gebleven; nieuwe $102\frac{7}{8}$ à $\frac{3}{4}$.

Rusland. Oude en nieuwe Russen onveranderd, $105\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$ en $105\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{2}$; roebels $68\frac{3}{8}$ gedaan.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliken bleef $99\frac{1}{2}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $58\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; naar nieuwe Weener aandeelen bleef vraag heerschen en de koers klom tot *f* 722.

Beurs van den 14den Januarij.

Het aanhoudende stilzwijgen nopens de finantiele maatregelen door den Spaanschen minister aangebragt, begint ook op vreemde beursen nadeelig te werken, en komen Spaansche schuldbrieven van alle vreemde beursen flaauwer, hetwelk ook hier wederom nadeelig op den prijs der Ardoins werkte: de handel was vrij uitgebreid.

Onze binnenlandsche fondsen werden insgelijks tot iets verlaagde prijzen verhandeld, in de overige had geene variatie plaats.

Fluctuatien der prijzen:

Spanje. Ardoins openden $50\frac{1}{2}$; vielen tot 50 en bleven $50\frac{1}{16}$; groote stukken van 50 tot $49\frac{7}{8}$ toe verhandeld; in passive werd weinig gedaan; de prijs stelde zich op $16\frac{3}{8}$ à $\frac{1}{4}$; Fransche uitgestelde $18\frac{7}{8}$; bij zeer weinig affaire.

Holland. Onze $2\frac{1}{2}$ pCt. openden $55\frac{13}{16}$; vielen tot $\frac{11}{16}$, en konden zich niet weder daarboven verheffen; 5 pCt. $102\frac{1}{4}$; bij weinig handel; kansbiljetten $24\frac{3}{4}$ à $\frac{13}{16}$ gebleven; oud syndicaat $95\frac{7}{8}$; nieuw $79\frac{3}{4}$; aandeelen handelmaatschappij 124 gedaan; nieuwe $102\frac{7}{8}$ in zeer kleine postjes.

Russische en Oostenrijksche schuldbrieven onveranderd.

Mengelwerk.

Gevoelen van wijlen Koning Lodewijk XVIII over de Zweedsche troons-verandering.

Toen het afsterven van KAREL XIII, Koning van *Zweden*, aan den Koning LODEWYK XVIII door den Hertog VAN RICHELIEU werd aangekondigd, ontstond deswege het volgende gesprek, waarbij ook de hertog DE LA CHÂTRE, één van 's Konings bijzondere vertrouwelingen, tegenwoordig was. Gemelde Hertog zeide: « zie daar eene gebeurtenis, die een' burger-oorlog in *Zweden* zal doen ontstaan!"

« Hoe zoo? zeide LODEWYK XVIII.

« — De onttroonde Koning, GUSTAAF ADOLF, hernam de Hertog DE LA CHÂTRE, « zal trachten zijn Koningrijk te herwinnen. Hij heeft aanhangers in *Zweden*, en « er zijn er in *Europa*, die niet zullen weigeren hem bij te staan.

« Welke?

« — Sire! de souvereinen uit het huis van *Bourbon*. Zij toch zullen zich herinneren, dat GUSTAAF ADOLF, de vriend en vereerder van den Hertog VAN ENGHIEN, zich in de bres stelde, om zijnen dood te wreken, en toen *Europa* boog voor BONAPARTE, weigerde hij tot het verdrag van *Tilsit* toe te treden, en verklaarde den oorlog aan *Rusland* en aan *Frankrijk*."

« Het is waar," zeide LODEWYK XVIII, « en deze stap, even grootmoedig als onvoorzigtig, kostte hem zijne kroon: de staatkunde is geene zaak van gevoel."

Er kwam een oogenblik van stilte. De Hertog DE LA CHÂTRE vervolgde het gesprek aldus:

« — Bij mangel van bondgenooten, zal het den kolonel GUSTAFSON niet ontbreken aan dapperheid, koenheid en volharding; zijn ondernemende geest zal hem dan te stade komen. Met zulke hulpmiddelen kan iemand veel uitrigten."

« Het is wezenlijk schoon, mijn waarde DE LA CHÂTRE, om aan een' gevallen Koning hoedanigheden toe te schrijven, die hij niet bezit; gewoonlijk worden die slechts aan zulke Koningen toegekend, die op hunne troonen gezeteld zijn. Maar uwe verrukking verblindt u. Gij verwisselt een romanesk man met een groot man; GUSTAAF ADOLF heeft KAREL XII willen nadoen, hetwelk reeds een teeken was van kleingeestigheid. Doch de kopij kwam bij lange na niet bij het oorspronkelijke. Hij had slechts de gebreken van KAREL XII; doch niet zijne begaafdheden. In hoofdigheid overtrof hij hem. Men zag hem, om te meer naar zijn' held te gelijken, eenen blaauwen tot aan den kin toegeknoopten rok met koperen knoopen dragen; zijne haren steil naar boven kappen, en den langen degen van den held VAN BENDER, voor de helft ingekort, werd hem op zijde gehangen.

« — En nog was die te zwaar voor den zwakken arm van GUSTAAF," zeide de hertog VAN RICHELIEU: « de veldmaarschalk KLINSPOOR heeft mij in *Rusland* verhaald, dat, toen hij dien vorst ging aanraden, om de kroon af te staan, deze, vervoerd van gramschap, hem had willen doorstooten; maar dat, vermits hij dit zware wapen slecht besturen kon, de veldmaarschalk tijdig ontsnapte."

Vervolgens zeide de heer DE LA CHÂTRE:

« — Zullen dan de mogendheden, die zoo veel bloed en schatten verspild hebben, om eenen overweldiger omver te werpen, eenen anderen ongemoeid een' troon laten beklimmen?"

« Bedenk dan toch," (zeide LODEWYK XVIII) « dat BERNADOTTE de kroon niet geroofd heeft; zij is hem gegeven. Zie hier de toedragt der zaak: Ten zijnent zich bevindende, kwamen drie der aanzienlijkste personen uit *Zweden* bij hem, en vroegen hem:" Generaal zoudt gij wel Koning van *Zweden* willen zijn? — « — Maar, mijne heeren, gij hebt immers in dit oogenblik een' souverein?"

« Ja, KAREL XIII, een zoo wakker vorst in den krijg, als staatkundig staatsman, die, na dat hij *Zweden* gered heeft, deszelfs geluk bevordert; hij is echter oud, en heeft geene kinderen: derhalve bieden wij u de opvolging aan. — « Maar die Koning KAREL, is hij wel de wettige eigenaar van deze kroon, die gij mij wilt doen dragen? " Zij is hem door het volk verleend; zijn broeder GUSTAAF had dezelve plegtig afgestaan. " — En hebben dan de vreemde souvereinen dit alles goedgekeurd?

« — Ja, dat hebben zij." — « En de vervallen Koning, verlangt die zijn regt niet weer?

« — Neen: hij geniet een goed pensioen en beoefent de natuurkunde in *Duitschland*; derhalve, generaal, wilt gij zijn de aangenomen zoon en erfgenaam van KAREL XIII? Dat een en ander had men een Koninklijk Prins van *Denemarken* toegedacht; doch hij stierf ter zelfder tijd."

« Wij dachten onze keuze wel op een ander vorst te vestigen; doch het is ons meer geraden voorgekomen, aan een goed veldheer, die ons tegen de Russen kan beschermen, de kroon op te dragen.

« — Maar, mijne heeren, het volk, dat bij u te lande zich er mede bemoeit, om de kroon te geven, heeft dat volk u lieden gemagtigd, om mij dit voorstel te doen?" — « Zie hier, generaal, het besluit der vier orden van den staat, die der boeren daaronder begrepen."

« — Wel nu Mijne Heeren, dan neem ik het voorstel aan?

« Gij zoudt, (dus vervolgde LODEWIJK XVIII,) het niet hebben aangenomen zult gij mij zeggen, mijn waarde DE LA CHÂTRE. Evenwel vele menschen, minder schroomvallig dan gij, zouden hetzelfde gedaan hebben wat de generaal BERNADOTTE gedaan heeft, zonder daarom slecht te hebben gehandeld. Het is een bekwaam man, van veel ondervinding, in staat om een rijk te beschermen, en goed te regeren. De *Zweden* hebben een blijk van gezond oordeel aan den dag gelegd door hem te hebben gekozen. Zijne eenigste fout is, dat hij een nieuw man is.

Doch een moet er wel zijn, die een regerend stamhuis doet beginnen; KAREL *De Groote* en PEPIN, thans door oudheid zoo vermaard, waren nogtans in hunnen tijd *nieuwelingen*.

De erkenning van dien nieuw gekozen vorst door het Fransche kabinet was het gevolg van dat gesprek: velen ultra-koningsgezinden stiet zulks tegen de borst.

Fieschi en zijne Medeschuldigen.

(Vervolg van No. 5.)

IV. *Uitzonderingen en ontdekkingen.* — Als wij de geschiedenis raadplegen, is er misschien nog nimmer een veel omvattender aanslag, een moorddadiger voornemen, met geringer toebereidselen ten uitvoer gebragt, dan dat van den 28. Julij ll. Ware het FIESCHI gelukt, te ontkomen, dan zou het uiterst moeijelijk geweest zijn, den dader te ontdekken, en desniettegenstaande zou de moorddadige aanslag, in weerwil van deszelfs mislukking, eene belangrijke plaats in de geschiedenis van *Frankrijk* hebben ingenomen. Maar de moordenaar heeft op zijne persoonlijke veiligheid gedacht, en die gedachte heeft den geheelen aanslag in het ware licht gesteld. In den beginne zocht hij zijnen wezenlijken naam onder dien van GERARD te verbergen; maar dit verbergen hielp hem niets, omdat er te veel personen ten processe gedaagd werden, die hem kenden: daarom oordeelde hij het raadzamen zijnen familie-naam op te geven, gelijk wij dien, reeds kort na zijne eerste verhooren, hebben leeren kennen.

Reeds bij het volgende verhoor, na de vroeger door ons zakelijk medegedeelde, bleek het, dat hij den 25. Julij een *zwaar* koffer (waarin de geweerloopen waren) had ontvangen, en hij dit koffer, een paar dagen later, nu veel ligter geworden, weder had laten wegbrengen. Den derden *Augustus* had men dit koffer bij NINA LASSAVE, eene der vriendinnen van FIESCHI, gevonden. Het kostte almede weinig moeite, om den winkel op te sporen, waar FIESCHI de geweerloopen had gekocht, evenmin als dat MOREY, een zijner medepligtigen, van den aanslag reeds voorloopig had kennis gedragen. NINA LASSAVE werd den 3. Augustus gevangen genomen. Eerst wilde zij niet bekennen, maar zij veranderde weldra van voornemen en verzweeg nu niets meer. FIESCHI's betrekking tot dit 19jarige meisje, schoon van eenen oneerbaren aard, had iets van het romantische. NINA heeft maar één oog en maar twee vingers aan hare regterhand. FIESCHI schijnt haar, in weerwil dezer belangrijke ligchaamsgebreken, hartstogtelijk bemind te hebben. Het was, volgens zijne getuigenis, het hoogste geluk zijns levens, bij haar te zijn. Zij alleen had den vrijen toegang tot de kamer, waar de helsche machine werd gereed gemaakt, schoon zij er de bedoeling niet van wist. FIESCHI beminde haar te zeer, om haar in gevaar te brengen; hij raadde haar den 26. Julij, gedurende de feesten, niet in *Parijs* te komen, want er kon ligt oproer ontstaan, zoo als hij voorgaf, en daarom was het haar beter niet in de stad te verschijnen; en toen zij, in weerwil dezer waarschuwing, toch wilde komen, zeide hij haar, dat zij zijne woning alsdan gesloten zou vinden. NINA was den 29. Julij op straat, toen de machine losbarstte; zij vernam uit welk venster de losbarsting had plaats gehad; zij vermoedde dadelijk, dat FIESCHI de dader was; zij gevoelde, dat zij met hem haren geheelen steun verloor; de gedachte, dat zij als zijne beminde, als zijne medepligtige zou worden beschouwd, deed haar oogenblikkelijk besluiten een ander verblijf op te zoeken, dan dat, waar zij tot hier toe gewoond had. Hiertoe ging zij den nacht bij eene even behoeftige vrouw, die zij kende, doorbrengen; bragt den volgenden morgen hare beste kleedingstukken bij eenen bankhouder, van wien zij vijf franken ontving. Zij herinnerde zich, dat FIESCHI haar in April gezegd had: « als gij mij verliest, ga dan naar mijnen vertrouwden vriend PEPIN, die zal alsdan voor u zorgen." NINA begaf zich dan ook in haren hoogen nood naar de woning van PEPIN, dien zij niet te huis vond. De vrouw van PEPIN zeide haar, op een' koelen toon, dat zij noch eenen FIESCHI noch eenen GERARD kende. Zij besloot derhalve MOREY te gaan opzoeken, dien zij vroeger wel eens bij FIESCHI had gezien. Van hem verwachtte zij troost en hulp. Zij trof hem in zijn huis aan en trad er, luid snikkend, binnen. Het volgende korte gesprek heeft NINA LASSAVE, als tusschen MOREY en haar bij die gelegenheid gehouden, bij hare bekentenis opgegeven. « FIESCHI heeft derhalve zijn plan ten uitvoer gebragt. Is hij dood?" — Men zegt het! — « Gij waart laatstleden Maandag nog bij hem." — « Hoe kunt gij zulks ontkennen; ik heb u met hem gezien?" — NINA, die den 26. en 27. Julij zeer ongerust was, om hetgeen FIESCHI haar had gezegd, had die dagen meermalen in de nabijheid zijner woning rondgekruisd, en MOREY bij hem zien ingaan. — Nu schetste zij MOREY haren geheelen noodlottigen toestand. MOREY, door haar verhaal en hare tranen bewogen, zei haar, dat zij naar de barrière moest gaan en daar op hem wachten, zullende hij de noodige zorg voor haar dragen. — NINA had zich hierop verwijderd en MOREY [illegible] elkander ontmoetende, hadden beiden zich in een wijnhuis begeven, waar men er niet op bedacht scheen te zijn, dat de wanden ooren hadden. Het dáár tusschen hen gehouden gesprek kwam derhalve, door afgelegde getuigenis, ter oore van de regters van instructie. MOREY: « Gij weet alzoo niets?" — NINA. — « Ik weet, wat iedereen zegt." — « God! hoeveel slagtoffers zijn er gevallen! MORTIER is een waarlijk goed mensch geweest!" — M. « Een schelm, even als de anderen. Om één mensch van het leven te berooven, hebt gij er vijftig omgebragt. N. Ik ben eene vrouw; maar als het mij gelukt was, om LODEWYK PHILIPS, naar de andere wereld te zenden, zou ik gaarne twee pistolen te gelijk afgeschoten hebben. — M. stel u gerust, hij zal er niets bij verloren hebben met wachten; vroeg of laat zal hij, is het niet door FIESCHI dan toch door eene andere hand vallen, want geheel *Frankrijk* heeft een' afschuw van hem; dat gedeelte namelijk, hetwelk hem heeft leeren kennen. Jammer maar, dat de aanslag mislukt is. Had de, ons zoo vaak ondienstige fortuin zich dus gunstig getoond, dan hadt gij ongetwijfeld *twintig duizend franks* tot belooning ontvangen."

Ten gevolge van dit gesprek werden MOREY en de bewuste NINA, zes dagen na de gevangenneming van FIESCHI, in verzekerde bewaring genomen.

(Het vervolg hierna.)

Aan de Redactie. (*)

Reeds in October 1834 zag ik een stukje in Uw geëerd dagblad verschijnen over *Fijenoord*. Ik kende den zeer grooten roem en de nuttigheid van die fabrijk niet; ik dacht hierover na, en had reeds meermalen tegenstellige zaken van die fabrijk hooren verhalen, terwijl onwilkeurig de gedachte bij mij opreeg: « Zoude « het met die fabrijk ook gelegen zijn, als met eene niet brandende lamp, welke, « vóór haar verscheiden, altijd nog eenige heldere flikkeringen van zich tracht te « geven, zoekende zich, als het ware, met geweld staande te houden?"

In Uw blad, van 24. December ll. wordt andermaal over die fabrijk gesproken; en in dat artikel zegt de schrijver, het geschreven te hebben, *om eene fabrijk, die, naar zijn gevoelen, de kiem bevat om aan onze fabrijken en nijverheid ongeloofelijk nuttig te zijn, meer algemeen bekend te doen worden.*

Het kan zijn, dat zij voor andere fabrijken de *kiem* bevat van nuttigheid; maar jammer slechts, dat zij niet reeds is *ontkiemd* en *opgeschoten*; alsdan zouden zoo vele inlandsche fabrijken niet noodig hebben, hare werktuigen van *buitenslands* te laten komen, en ook de artikeltjes, ter harer publiciteit ingezonden, zouden noodeloos zijn.

De schrijver zegt verder, dat hij, bij meerderen tijd, over verdere nuttige inrigtingen, in ons heilbevorderend vaderland bestaande, zal spreken. Het schijnt dus, dat hij deze inrigting dan wel als eene der nuttigste en als aan het hoofd van andere fabrijken beschouwt, dewijl hij haar bij voorkeur, met zijne twee eerste artikelen verkiest te vereeren, en haar nuttig voor onze inlandsche fabrijken te noemen. Er zijn geene fabrijken in ons vaderland, waaraan zij zich kan beroemen veel nut te hebben toegebragt of daarvoor veel te hebben vervaardigd. Vele nieuwe fabrijken zijn onlangs in ons vaderland aangelegd; vele zijn zeer verbeterd en uitgebreid en hebben eenen ongeloofelijken trap van volmaking bekomen.

Het schijnt, dat de schrijver, of met het fabrijkwezen in ons land niet bekend, of van partijschap omgeven is: anders zoude zeker een ander artikeltje het licht gezien hebben. Het geen de schrijver zoo hoog opvijzelt van de stoomvaartuigen dáár gemaakt, zal ik voorbij gaan, men weet, dat deze het voornaamste werk op *Fijenoord* geven.

Daarna spreekt de schrijver van eene ijzeren molenas en wil het doen voorkomen, of het *regtstandig* gieten van assen geheel iets nieuws is. Wanneer men te *Fijenoord* zoo onkundig is, van niet te weten, dat, zal eene as goed zijn, dezelve regtstandig *moet* gegoten worden, verwondert het mij geenszins, dat deze fabrijk die hoogte nog niet bereikt heeft, welke men zich daarvan aanvankelijk had voorgesteld.

Aan de ijzergieterij te *Deventer*, als ook in *Pruisen* te *Sterkenraad* en *Ysselborgh*, weet men niet, dat zware assen en dergelijke stukken anders dan regtstandig kunnen gegoten worden.

Ik heb dezelve aan de uitgebreide fabrijk en koper-pletterij van de heeren H. W. KREPEL EN ZOON nabij *Zutphen* gezien, die zeer zuiver en gaaf waren, en daarenboven in het gebruik allerbest voldeden. Omtrent het gieten der pletrollen, zoude men daarin volledig onderrigt kunnen bekomen. Wat het *langer* gieten van zulk eene as aangaat; dat gedeelte wordt *kop* genoemd; de schijver stelt daarvan *eenige voeten*, die er dan weder worden afgesneden, waarna het einde gaaf blijft.

Ik heb nooit gezien, dat een kop langer dan $1\frac{1}{2}$ voet was, en heb zelfs pletrollen gezien, te *Luik* gegoten, waar men van eene rol, die 3,500 N. P. woog, slechts twee duim afsneed, terwijl de rol volkomen zuiver en gaaf bleef. In het algemeen kan men aanmerken, dat op die fabrijken, waar men den minsten kop er aan behoeft te gieten, de beste kwaliteit van ijzer gegoten wordt. Het ijzer, te *Luik* gegoten, breekt zeldzaam en laat zich op de draaibank met krullen afdraaijen, even als gesmeed ijzer; daar, integendeel, ander gegoten ijzer altijd voor den beitel wegbreekt.

Omtrent het aanraden van ijzeren assen, kan ik geenszins met den heer F. instemmen. Ik weet wel, dat de ijzeren assen glad en goed draaijen; maar dit kan met eene houten het geval *ook* zijn, zoo die slechts goed vervaardigd is; daarentegen weet men, hoe zwaar eene houten as moet zijn, zal dezelve bestand wezen; maar van eenen gegoten ijzeren, hoe zwaar ook, is men nooit verzekerd, dat dezelve niet breken zal; daarbij komt nog de invloed, dien de vorst op het ijzer uitoefent, en zelden breekt aan het werktuiglijke iets, dat geene nadeelige gevolgen van het andere na zich sleept.

De heer F. zal mij, en velen met mij, verpligten, ons eene zwaarte van gegoten ijzer op te geven, waarvan men veilig kan zeggen: « dit zal niet breken."

Vertrouwende, dat UEd. even ijverig het tegen als vóór in UEds. blad opneemt, zend ik UEd. bovenstaande regelen, verzoekende vriendelijk, die een plaatsje te willen inruimen.

O. . . den 7den. Januarij 1836.

Een Fabrijkant.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 Jan. 1 El 5 Palm 5 Duim; gewassen 65 Duim; gevallen 0 D

Den 15 Jan. 2 El 7 Palm 0 Duim; gewassen 115 Duim; gevallen 0 D

Heden ontvang ik het treurig berigt, dat mijn Zoon *JAN WILLEM ALBERT*, Luitenant-Kwartiermeester bij het 1ste Bataljon, 1ste Afdeeling Noord-Hollandsche Mobiele Schutterij, na eene ziekte van slechts weinige dagen, te *Amsterdam*, in den ouderdom van bijna 25 jaren, is overleden.

WAGENINGEN den 12den Januarij 1836.

M. VAN BAAK.

Naastbestaanden en Vrienden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving te ontvangen.

(*) Ten bewijze van onpartijdigheid, ruimen wij, ten verzoeke van den inzender, aan dit artikel eene plaats in.

Heden ontvingen wij het treurig berigt, dat onze veelgeliefde Moeder en Behuwd-moeder, Mevrouw *JOHANNA GEERTRUIDA VAN DER KAAL*, Weduwe van den Heer *SIMON BRONS*, den 13den dezer, te *Rotterdam*, in den ouderdom van vijf en zeventig jaren, is overleden.

ARNHEM,
den 14den Januarij
1836.

J. DE BREET,
uit aller naam.

Heden morgen trof ons de gevoeligste slag onzes levens, door het afsterven van ons eenigste kind en teerbeminde dochter, *EUGENIA MARIA GERTRUDA GHISLENA*, in den ouderdom van 15 jaren en eene maand. — Een ieder, die onze lieveling gekend heeft, zal met ons haar afzijn, met innige droefheid betreuren, want edel en braaf was haar hart.

ARNHEM,
den 14den Januarij
1836.

G. METHORST,
Ritmeester bij de Afd. Kurassiers No. 3.
M. F. PHILIPKIN.

Vrienden en bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

---

† † † DE HOOFD-ADMINISTRATIE VAN HET REGIMENT LIGTE DRAGONDERS No. 4 zal, onder nadere approbatie, op Vrijdag den 19den Februarij 1836, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van den Luitenant-Kolonel van het depôt van gemeld Regiment, aan den minstinschrijvenden AANBESTEDEN:

De LEVERING van *twee honderd* RIJ-PAARDEN, en waartoe de inschrijvingsbiljetten aldaar zullen kunnen worden in de bus gestoken.

De konditien en voorwaarden zullen ter lezing liggen, te ARNHEM bij den *Plaatselijken Kommandant en in den Witten Engel*; te GORINCHEM in *de Belle-Vue*; te GRONINGEN, in het *Posthuis* bij *VAN DER MOOLEN*; te ASSEN in *de Stads Herberg*; te ZALT-BOMMEL, bij den *Luitenant Kolonel* voornoemd, en bij *G. VAN DRIEL*, in *den Postwagen*.

Zalt-Bommel, den 13den Januarij 1836.

De Hoofd-Administratie voornoemd,
de Luitenant-Kolonel,
D. C. BUNO.
de Kapitein-Kwartiermeester,
P. G. VAN KRIMPEN.

---

† § † De Notaris Mr. *JB. NIJHOFF* zal den 19den dezer, om 3 uur, bij *FLORUSSEN*, op de *Steenstraat*, bij *Arnhem*, publiek verkoopen: Een aantal perceelen DENNEN (waaronder vrij zware) AKKERMAALS- en ander HOUT, uitgebankt op *Reijerskamp* en *Papendal*.

---

† § † De Notaris Mr. *JB. NYHOFF*, qq. zal op den 4den en 18den Februarij 1836, des avonds ten 6 uren, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, veilen en verkoopen: Eenen vruchtbaren TUIN met VRUCHTBOOMEN, waarin twee HUIZEN, verdeeld in onderscheidene woningen, — aan den straatweg — een van welke huizen heeft twee bovenkamers met een uitgestrekt uitzigt over den *Rijn* en *de Betuwe*. — Voorts ACHTERHUIS of KEUKEN en BERGPLAATS, gelegen nabij *Arnhem* aan den *Utrechtschen* Straatweg, gequoteerd No. 62, groot ongeveer 20 Roeden nieuwe maat, ompaald Oost *de Keversgang*, West den Heer *ALPHERTS*, Zuid den Straatweg, Noord de Wede. *HUBERS*; — te aanvaarden den Tuin *dadelijk na den toeslag*, en de huisparcelen op 1o. Mei aanstaande — zullende de veiling ook plaats hebben in 4 parceelen — waaromtrent, alsmede omtrent verder onderrigt men wordt verwezen naar de publicatie-biljetten en naar voornoemden Notaris *NYHOFF*.

---

† † † De Notaris *A. L. DE KRUYFF*, te *Voorst*, zal in de herberg *den Beer* aldaar, op Woensdagen den 20sten Januarij en 3den Februarij 1836, telkens des voormiddags om 11 uren, bij inzet en toeslag, veilen en verkoopen:

1o. Het AKKERMAALS-BOSCH, *den Hungelink* of *Vosbosch* genaamd, gelegen onder *Brummen*, in de Buurtschap *Empe*, groot 3 Bunders, 61 Roeden en 80 Ellen benevens de op de daarbij behoorende *Pootbrink* staande PEPPELEN BOOMEN.

2o. Het op voorschreven bosch staande *tien jarig* AKKERMAALS-HOUT.

Het Bosch zal ook met het hout in massa worden geveild.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris te *Voorst.* — *Brieven franco.*

---

† § † De Notarissen *BIJVOET* en *DE BERGH* residerende te *'s Hertogenbosch*, zullen in het openbaar verkoopen:

Het LANDGOED, *Bato's Erf*, gelegen op den *Kop van den Poorn* aan de Rivier de *Waal*, onder *Dreumel*, Provincie *Gelderland*, bestaande in groote HEERENHUIZINGE, BOUWMANS WONING en STAL, TUIN, BOUW-, WEI- en HOFLAND, BEWAARDSMANSHUIS, HOUTWAS en verder aanhooren, groot 7 Bunders, 63 Roeden, en 90 Ellen.

Item een Perceel LAND, zijnde WEIDE en BOOMGAARD, met de LAAN of DREEF, daarnevens, groot 3 Bunders, en 40 Roeden, aan voorschreven Landgoed gelegen.

Alles bij gedrukte billetten in het breede omschreven.

De verkooping zal geschieden te 's *Hertogenbosch*, in het *Stads Koffijhuis* bij *WILLEM REGGERS*, op den 28sten Januarij 1836 provisioneel, en op den 11den Februarij daaraanvolgende finaal; telkens des avonds ten 7 ure.

VERKOOPING
bij Arrest op onroerend Goed,
te weten, van:

Een HUIS en ERF, *den Vredenberg* genaamd, gequoteerd No. 1131, met de daaraan verbondene SCHUUR of POTTEBAKKERIJ, nevens de daar achter, ter grootte van negen Roeden en twintig Ellen, zich bevindende TUIN, staande en gelegen aan den Grooten Weg buiten de Hospitaals-poort der Stad *Zutphen*, in de Gemeente *Zutphen*, Arrondissement van dien naam, Provincie *Gelderland*, belend eenerzijds aan den tuingrond, in gebruik bij den tijdelijken Portier van de Hospitaals-poort te *Zutphen*, en anderzijds aan den Tuin van *P. BAKKER*, welke Goederen, bij den natemeldenen gearresteerde zelven in gebruik, op den perceels-gewijzen legger van de gemeente *Zutphen* bekend staan onder Sectie C. No. 55, 56 en 56 bis. Ingezet op ƒ 300.

Ter requisitie van den Heer *PETER EVEKINK*, Droogist en Koopman in Verfwaren, wonende te *Zutphen*, voor wien, Domicilie en Procureur is gesteld bij Mr. *DERK EVEKINK*, Procureur bij de Regtbank van en wonende te *Zutphen*.

Tot laste van *JOSEPH HASSELMAN*, Pottebakker, wonende in den *Vredenberg*, buiten de Hospitaals-poort der Stad *Zutphen*, in de Gemeente *Zutphen*.

Dit arrest op Onroerend Goed is daargesteld, bij Proces Verbaal van den Deurwaarder *GERRIT TEBBINK VAN DIJCK*, van den negen en twintigsten September 1800 vijf en dertig, den eersten October volgende te *Zutphen* geregistreerd, voorts overgeschreven ten kantore van Hijpotheken te *Zutphen* den derden, en ter Griffie der Regtbank aldaar den tienden van laatstgenoemde maand October, van welk Proces-Verbaal afschrift is gegeven aan den Burgemeester der Stad *Zutphen*, den Heer, *P. J. SWAVING*, en aan den Griffier bij het Vredegeregt des Kantons *Zutphen*, den Hoog Wel Geboren Heer Jhr. *A. BARON VAN HEECKEREN VAN DE WIERSE*.

De eerste afkondiging der Memorie van Lasten, om te komen tot den verkoop van het beslagene perceel, heeft plaats gehad ter rolle van Geregtelijke uitwinning van de Regtbank te *Zutphen*, op Dingsdag den vier en twintigsten November 1800 vijf en dertig, des morgens te tien uren, en de beide volgende afkondigingen successivelijk van veertien tot veertien dagen.

Bij de voorloopige toeschatting, van Dingsdag den twaalfden Januarij 1800 zes en dertig, zijn de gearresteerde goederen aan den executant, op den prijs van inzetting, voorloopig toegewezen.

De definitieve toeschatting zal geschieden ter rolle van geregtelijke uitwinning van de Regtbank te *Zutphen* op Dingsdag den vijftienden Maart 1800 zes en dertig des morgens te tien uren.

In fidem,
D. EVEKINK,
Procureur.

---

§ † § Bij vonnis der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Zutphen*, in de Provincie *Gelderland*, tevens regt doende in zaken van Koophandel,

Is verstaan, dat *JOAN JACOB VAN BULDEREN*, Water Koorn-Molenaar, Schors-Molenaar en Koopman te *Mallum*, in 't kanton *Eibergen* woonachtig, is in staat van faillissement;

Reserveerende de Regtbank zich, om, op het rapport van den Heer Regter Commissaris, Mr. *TH. BARON VAN LAMSWEERDE*, lid van genoemde Regtbank, nader den tijd der opening van genoemd faillissement te bepalen.

Bij evengenoemd Vonnis, is de Heer *ISAK GIJSBERTH DE LA FONTAINE VERWEIJ*, Rentmeester, te *Eibergen* woonachtig, benoemd tot Agent in gezegd faillissement.

Zutphen, den 12den Januarij 1836.

De Griffier bij bovenvermelde Regtbank.
VAN ESSEN.

---

§ § § De Ondergeteekende, de LEIDEKKERS- en LOODGIETERS-AFFAIRE van zijn overleden Grootvader overgenomen hebbende, in wiens vak hij sedert twaalf jaren is werkzaam geweest, (zich tevens vleijende hetzelve grondig te verstaan) neemt de vrijheid, zich bij zijne geëerde begunstigers in die zelfde betrekkingen aan te bevelen, daar dezelve van lieden af, door hem alleen zal worden voortgezet: belovende eene allezins prompte en civiele bediening.

Arnhem, den 15den Januarij 1836.

J. A. WOLFF.

---

† † † Men vraagt op een Effecten- en Commissie-kantoor te dezer Stede een PERSOON, liefst ongehuwd, goed kunnende schrijven en rekenen, met de kantoor werkzaamheden bekend, en vooral goede getuigschriften van zijn zedelijk gedrag en bekwaamheid kunnende overleggen. — Brieven franko, onder letter X, bij den Drukker dezer.

Arnhem den 15den Januarij 1836.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.